

Inleiding Organische veenbasis:

Wat is het en waar komt het voor?

27 maart 2018, Bas van Delft

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

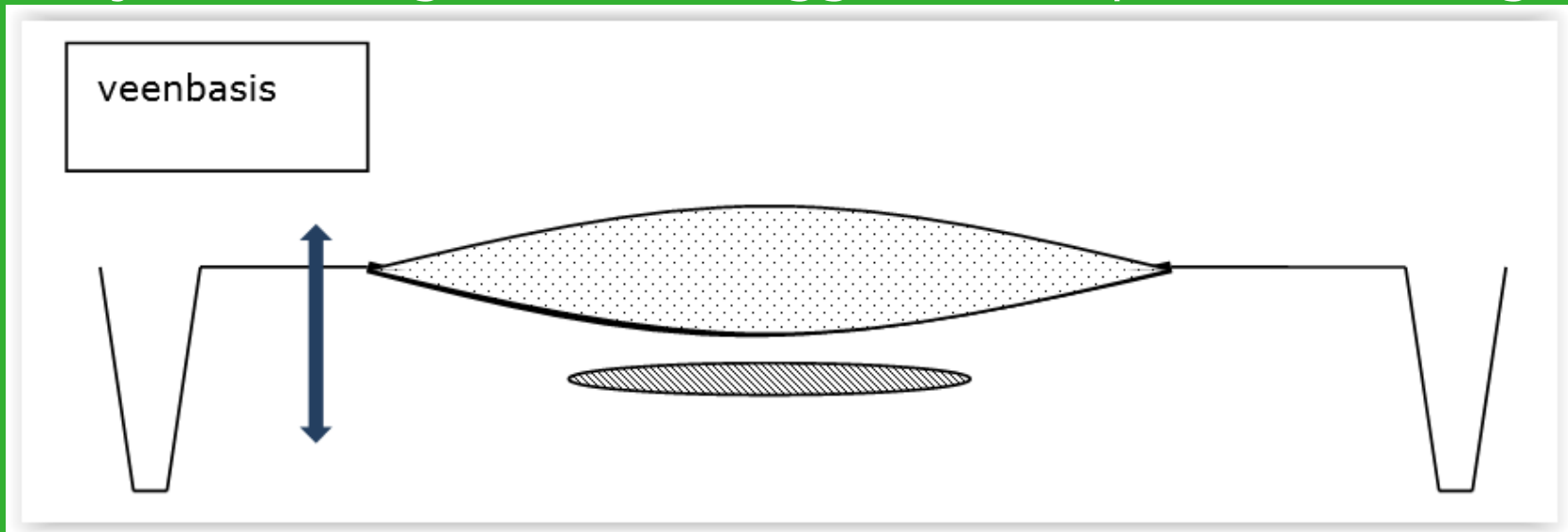
100years
1918 — 2018

Inleiding Organische veenbasis:

- Wat is het?
- Waar komt het voor?
- Selectie onderzoeksgebied
- Selectie meetlocatie
- Beschrijving meetlocatie
- Is de meetlocatie en het Wierdense Veld representatief voor de veenbasis?

Wat is de veenbasis?

- De laag onder(in) het veenpakket met de hoogste hydrologische weerstand
- Belemmert wegzijging
- Bij aantasting kan bovenliggend veenpakket verdrogen

Typen veenbasis

■ Organisch

- Gliede en andere amorfe veenvormen die een afsluitende laag vormen
- Mogelijk gevoelig voor uitdroging

■ Mineraal

- Klei, leem, verkit zand (ijzer), podzol-B, waterhard
- Weinig of niet gevoelig voor uitdroging

Mogelijke aantasting (organische) veenbasis door verdroging van onderaf

- Chemisch-microbieel:
 - Door afbraak organische stof verandert doorlatendheid
- Fysisch:
 - Door krimp en scheurvorming verandert doorlatendheid
- In hoeverre zullen deze processen plaatsvinden als de stijghoogte van het grondwater onder de veenbasis zakt en lucht zou kunnen toetreden?

Waar vinden we een organische veenbasis?

- Relevant waar minerale veenbasis ontbreekt
- Vooral in de delen van veengebieden waar de ondergrond laag ligt

Selectie onderzoeksgebied

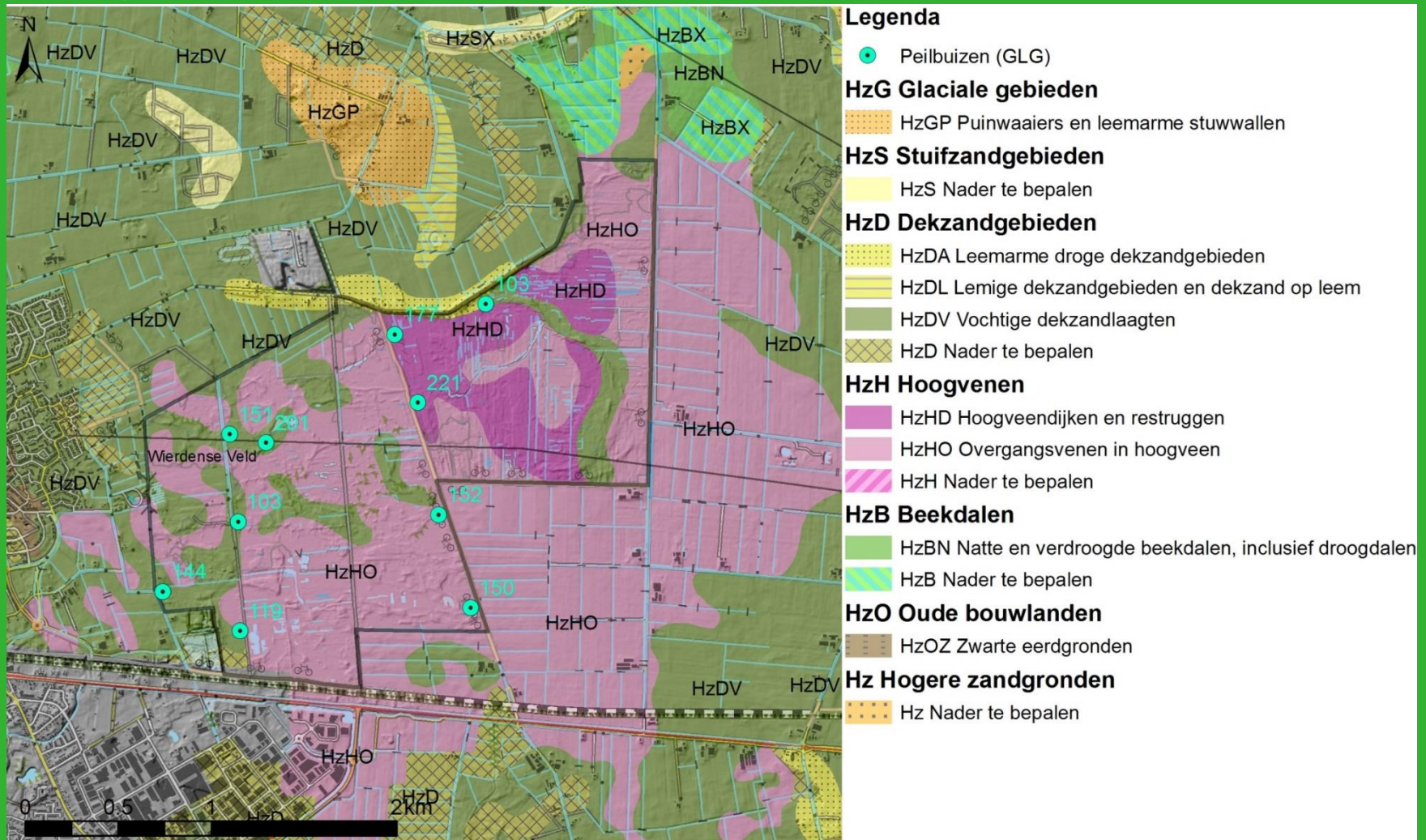
- Criteria uit literatuuronderzoek
- Voorselectie vijf gebieden
- Keuze Wierdense Veld

Selectiecriteria onderzoeksgebied

1. Organische veenbasis
2. Regionale stijghoogte dieper dan veenbasis
3. Homogene zandondergrond
4. Veenpakket niet zeer dik
5. Voldoende oppervlakte, weinig beïnvloede kern
6. Peilbuizen met voldoende lange meetreeksen
7. Habitattypen H7110_A en H7120
8. Geohydrologische beschrijving beschikbaar
9. Ontsluiting

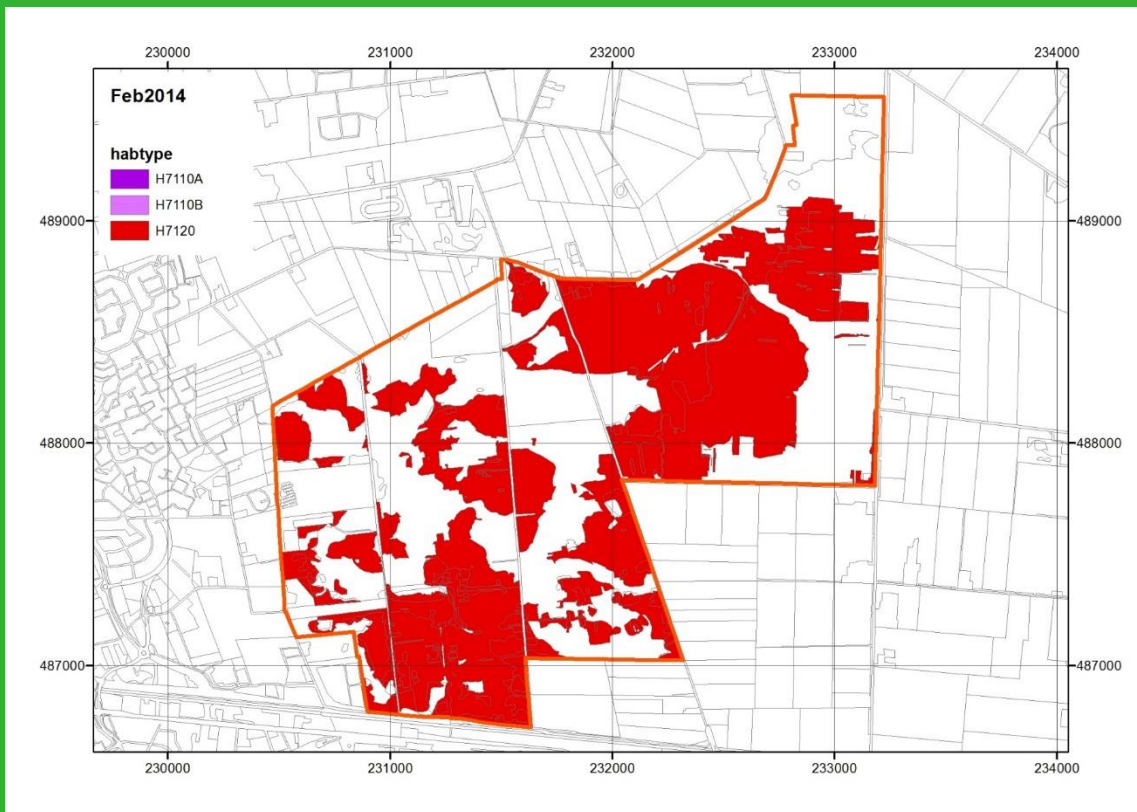

Landschappelijk bodemkaart Wierdense Veld

Habitatkaart Wierdense Veld

■ H7120 Herstellende hoogvenen

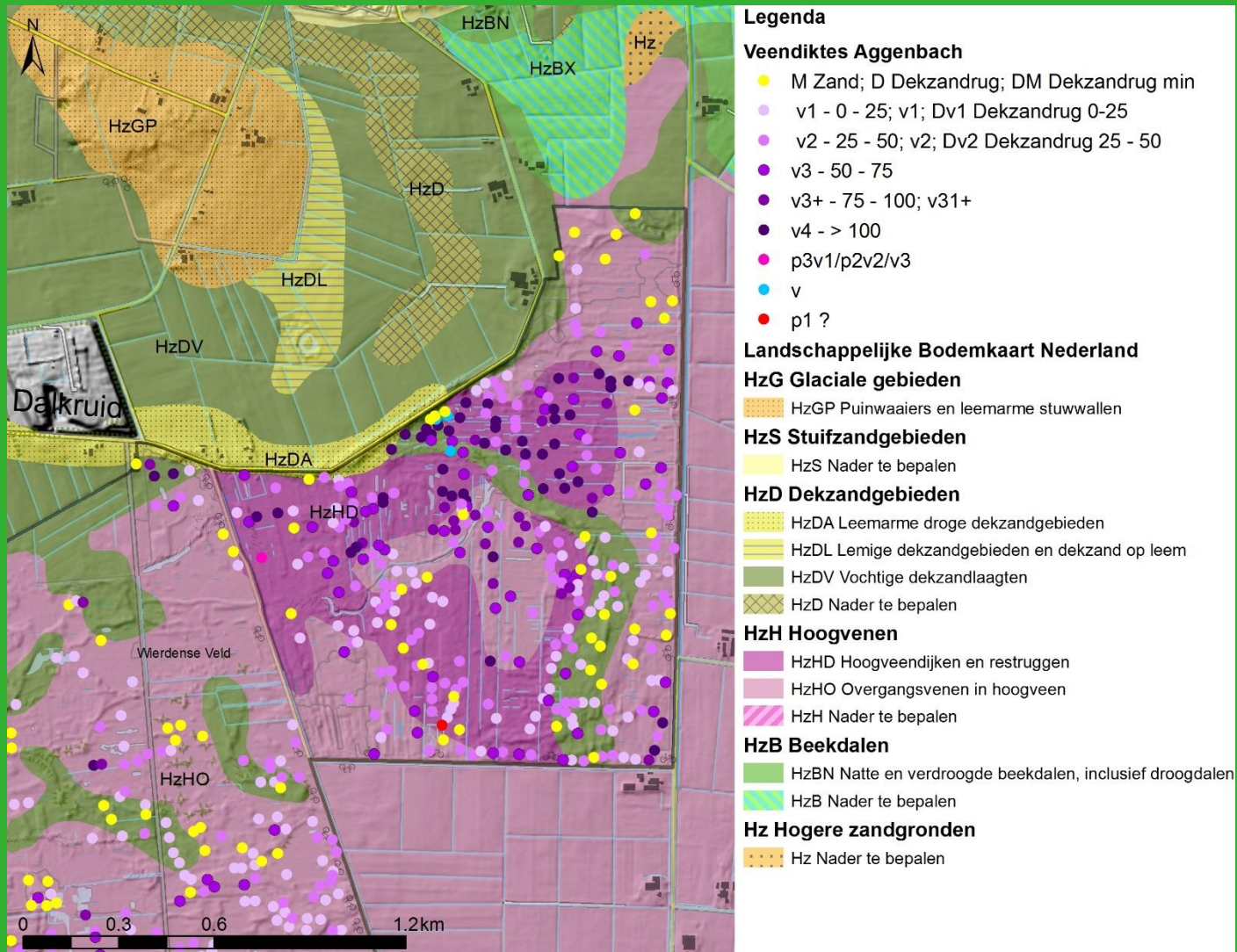

Selectie meetlocatie

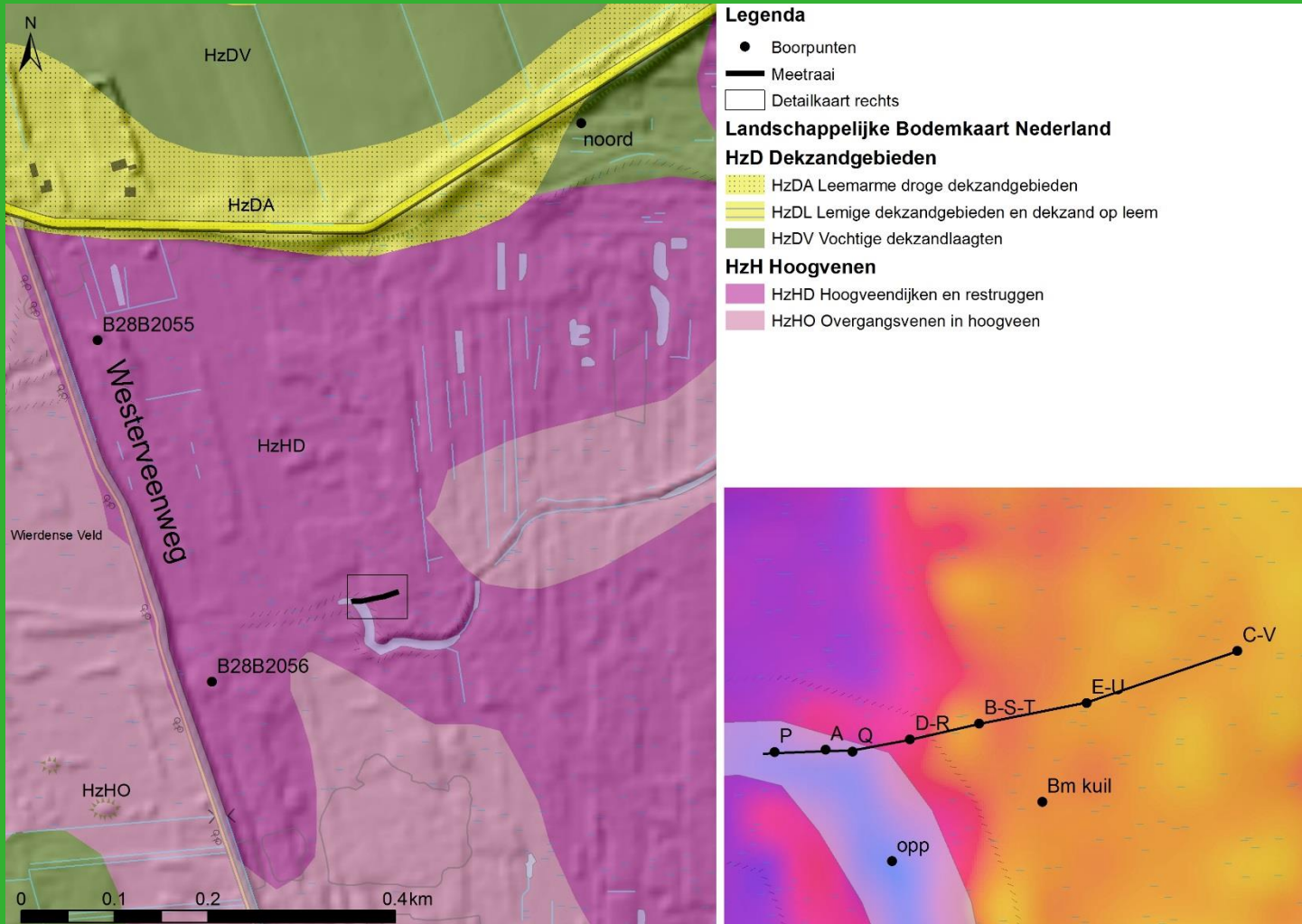
- Maximale afstand zuurstoftransport vanuit de rand:
 - Hooguit enkele tientallen meters
 - Raailengte 50 meter
- Locatie raai:
 - Van rand naar zone zonder randeffect
 - Binnen habitattypen
 - Voldoende veendikte
 - GLG onder veen
 - Bereikbaarheid

Veendikten (Aggenbach en Jansen 1991)

Ligging meetraai Wierdense veld

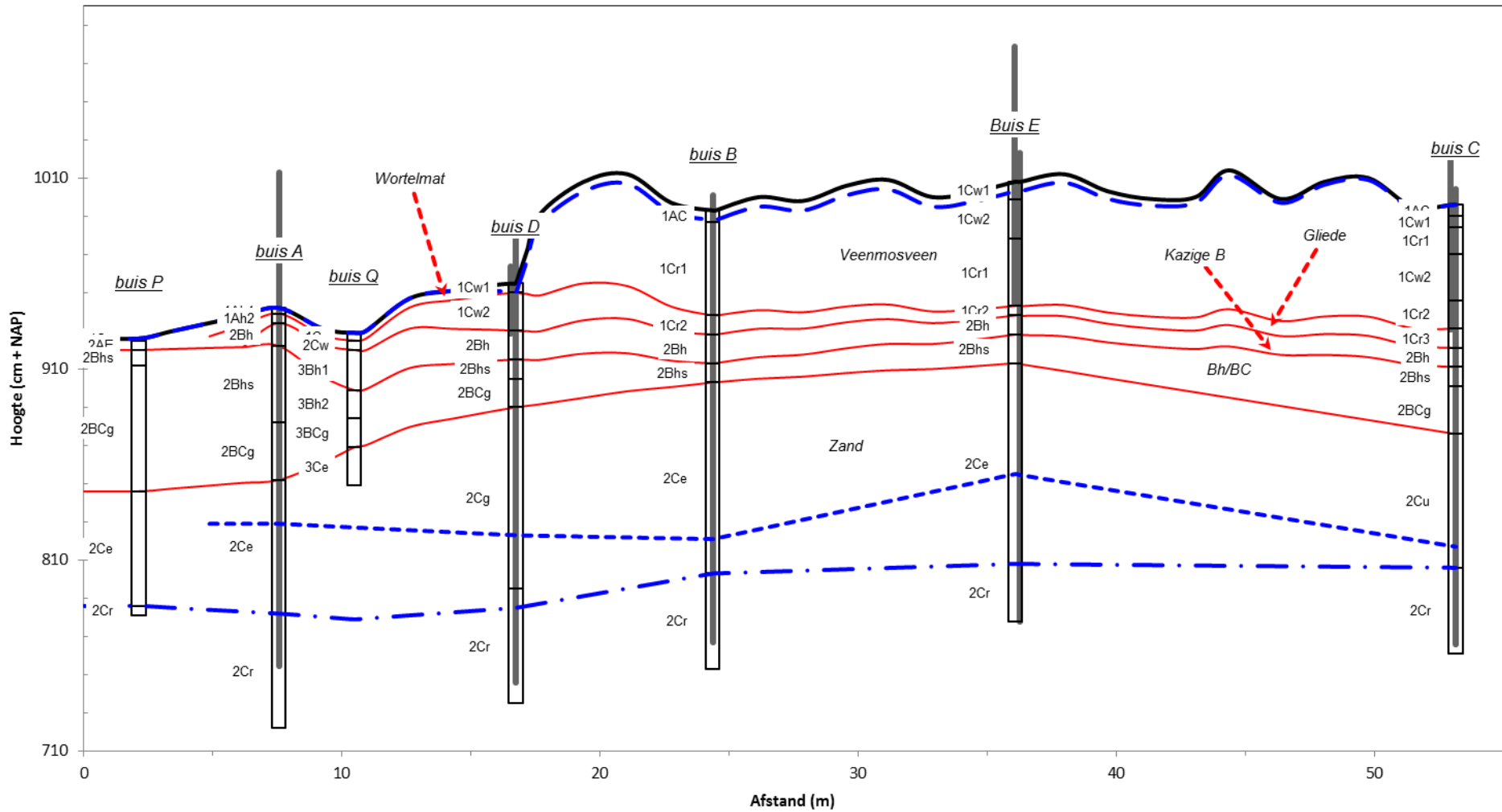

Beschrijving meetraai

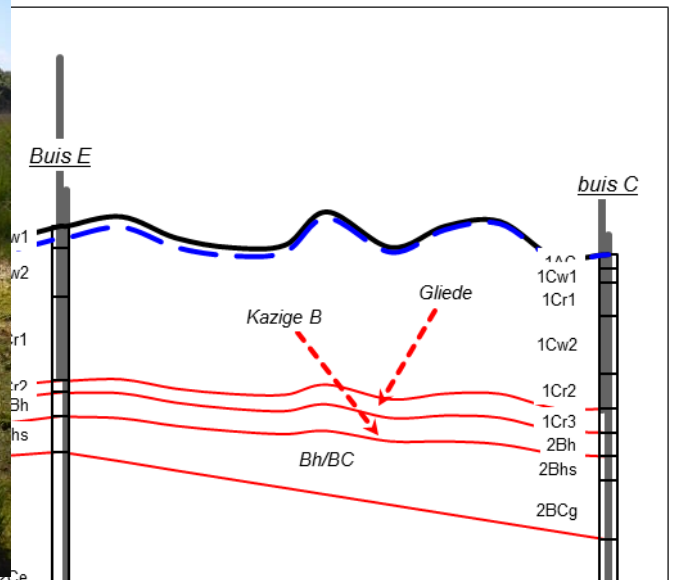
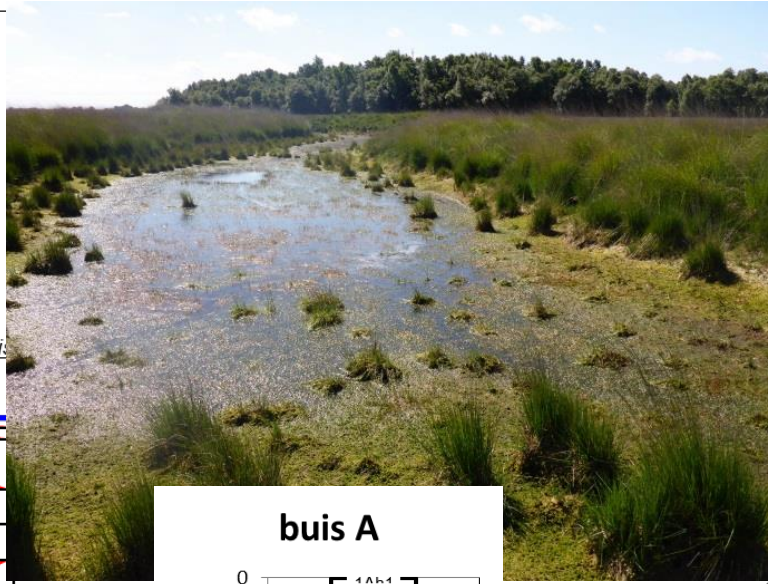
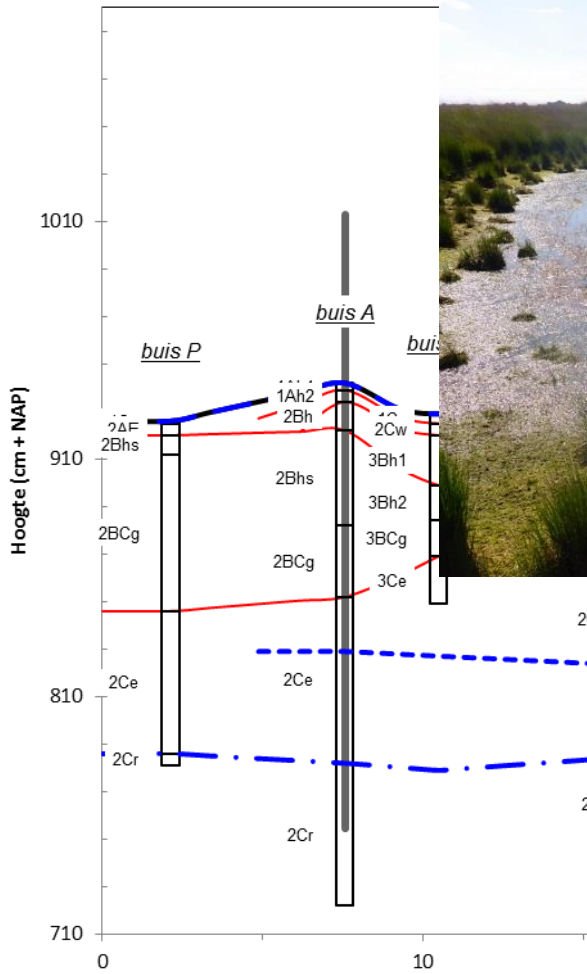
- Vanuit brandgang (1959) in oostelijk richting in restveen
- Hoogteverschil ca 70 cm
- Ca. 60 cm veenmosveen
- 10 cm gliede
- 10 cm kazige B-horizont
- Enkele veenputjes

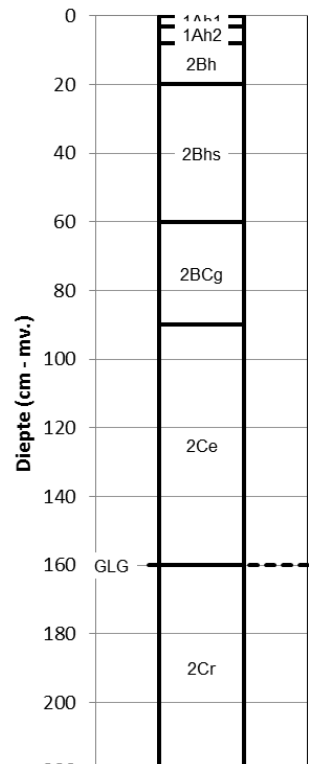
Transect Wierdense Veld

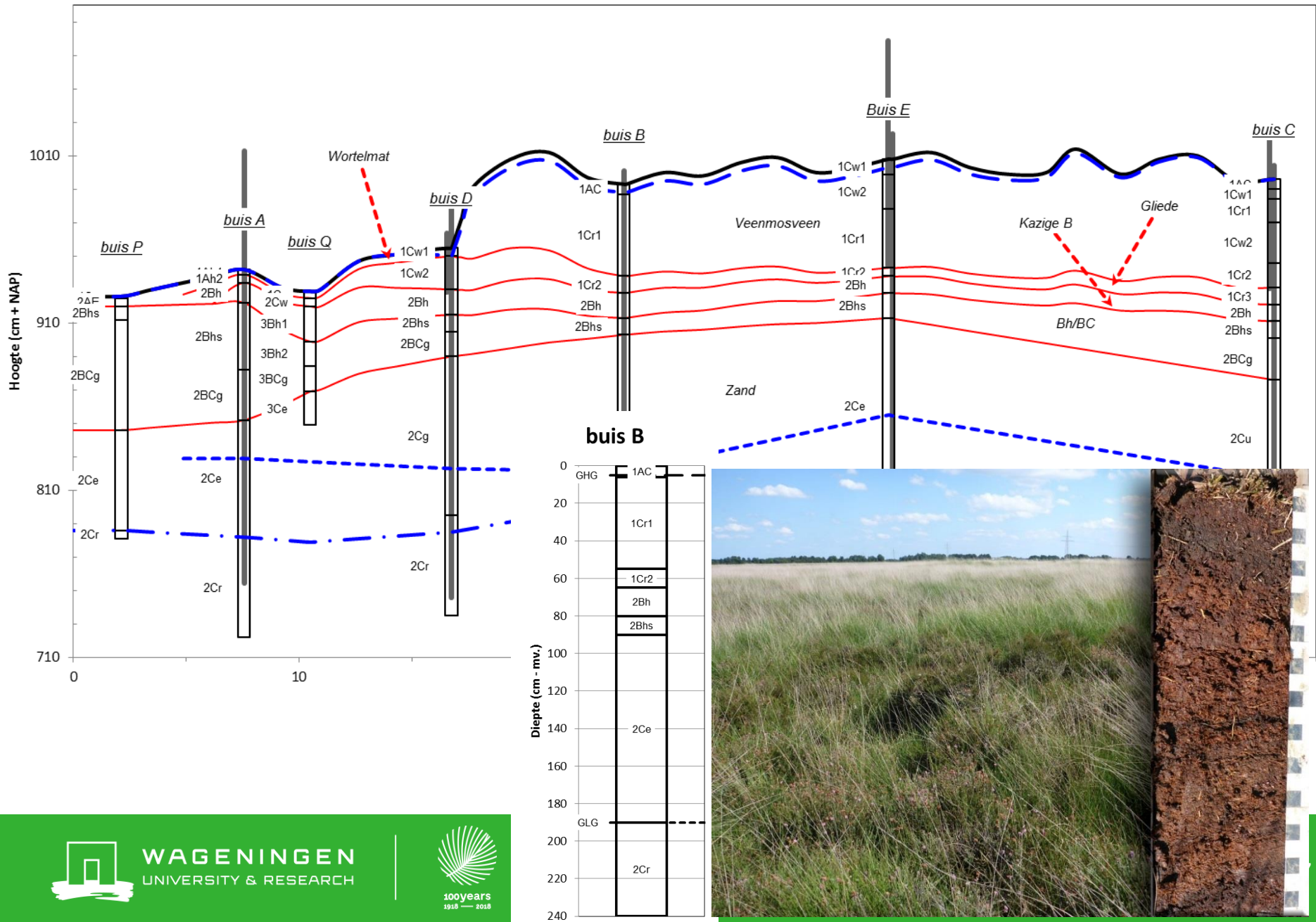
Transect Wierdense Veld

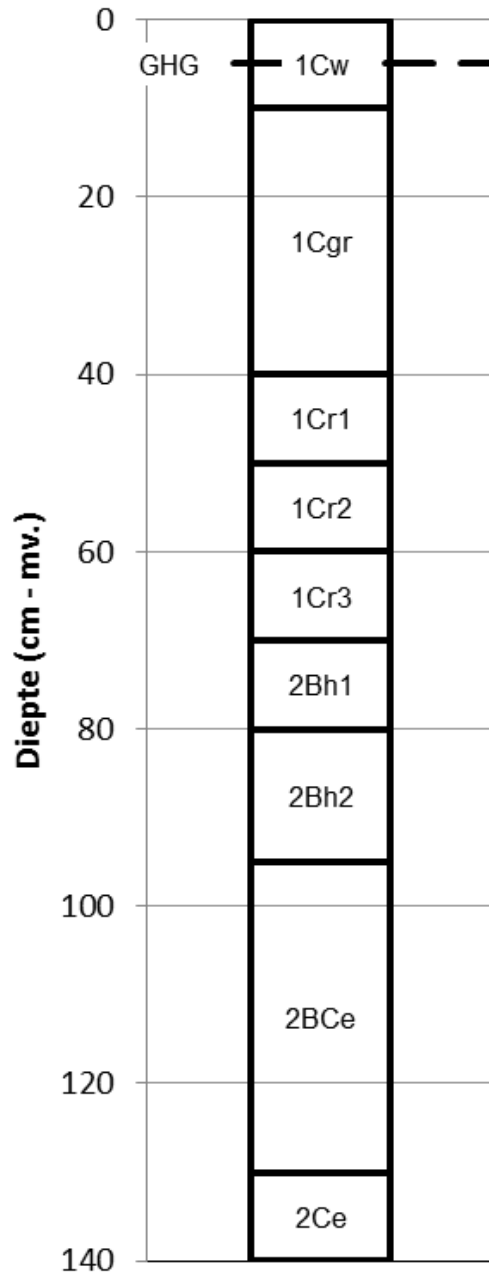
buis A

Transect Wierdense Veld

Bm

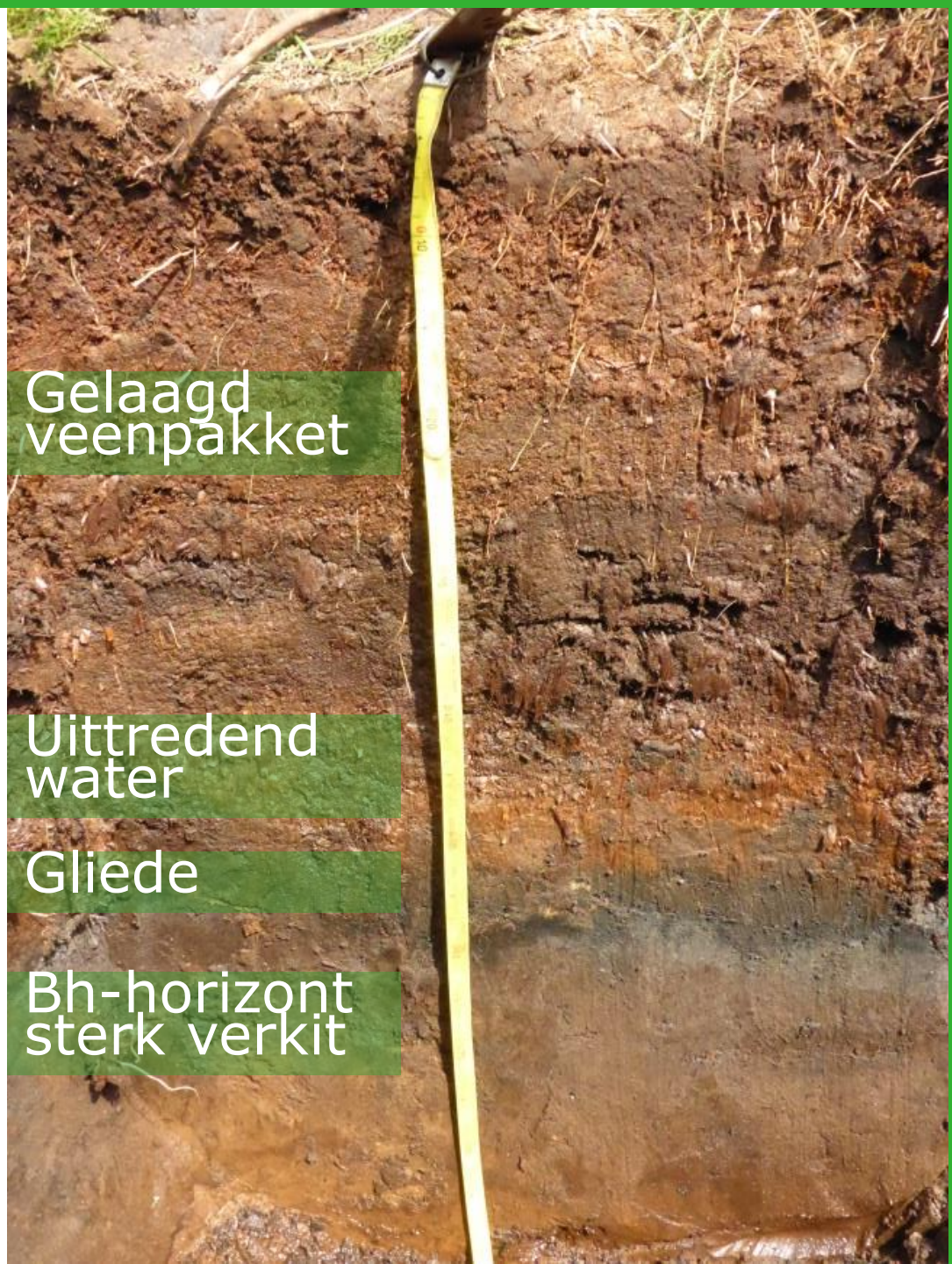

Gelaagd
veenpakket

Uittredend
water

Gliede

Bh-horizont
sterk verkit

Is de meetlocatie en het Wierdense Veld representatief voor de veenbasis?

- Organische veenbasis aanwezig
- Stijghoogte in droge zomer 1 meter onder veenbasis
- Ondergrond leemarm zand
- Dikte veenpakket ca 60 cm
- Beschrijft gradiënt van rand naar kern

Rapporten over de veenbasis

- De veenbasis: kenmerken en effecten van ontwatering, in relatie tot behoud en herstel van de Nederlandse hoogvenen; Een literatuurstudie (*Jan Sevink, Bas van Delft, Corine Geuijen, Matthijs Schouten, Loekie van Tweel-Groot*) OBN rapport Rapport nr. 2014/195-NZ
- De organische veenbasis; Afbraakprocessen in relatie tot hydrologie. (*Jan van den Akker, Rob Hendriks en Bas van Delft*) OBN rapport nr. 2017/OBN218-NZ

Dank voor uw aandacht

Tekst

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

100years
1918 — 2018